

rok 2024 – Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami – edycja 2024

Umowa pomiędzy Ministerstwem Rodziny i Polityki Społecznej a Towarzystwem Opieki nad Ociemniałymi Stowarzyszenie na sfinansowanie usługi asystenta osobistego została podpisana 19 lutego 2024 roku. Zaraz po podpisaniu umowy na realizację Programu na stronie internetowej TOnOS pojawiła się informacja o rozpoczęciu realizacji Programu. Ustalony na początku roku zespół pracowniczy działał zgodnie z założeniem od początku stycznia. Biuro Programu utworzono w budynku Działu ds. Absolwentów na Terenie TOnOS w Laskach. Krótko po ogłoszeniu listy zatwierdzonych ofert w ramach Programu na stronie Biura Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych zbieraliśmy zgłoszenia od potencjalnych uczestników. Kwalifikacja uczestników do programu odbywała się na podstawie przedstawienia Karty zgłoszenia do Programu wraz z kompletem dokumentów. Udzielono również informacji o przetwarzaniu danych osobowych w związku z realizacją Programu. Asystenci podpisywali umowy. Rozpoczęto realizację usług asystencji dla uczestników. Po półroczu zamieszczono na stronie internetowej informację jak przebiega asystencja w realizowanym przez TOnOS programie. Uczestnikami programu w 2025 roku było 67 dorosłych osób z niepełnosprawnościami w tym 12 osób w stopniu znacznym sprzężonym, 54 osoby w stopniu znacznym oraz 1 osoba w stopniu umiarkowanym. Wiodącą niepełnosprawnością była dysfunkcja wzroku. W podziale na płeć: kobiet - 47, mężczyzn – 20. Przedziały wiekowe: 18-29 lat 8 uczestników, 30-39 lat 11 uczestników, 40-49 lat 11 uczestników, 50-59 lat 11 uczestników, 60-69 lat 11 uczestników, 70 i więcej lat 15 uczestników. Zachodziły przypadki jednego uczestnika i max 3 asystentów oraz odwrotnie jeden asystent miał max 3 uczestników. Pierwotnie założono objęcie wsparciem usługami asystenckimi 60 osób, lecz w trakcie weryfikacji kart zgłoszeniowych zwolniły się godziny, dzięki którym mogliśmy zaoferować wsparcie kolejnym oczekującym kandydatom. W kartach zgłoszeniowych kandydaci sami pisali ile godzin wsparcia potrzebują. Jeden z uczestników miał przyznaną liczbę godzin, lecz nie skorzystał z nich gdyż chorował i do końca nie było wiadomo czy jednak da radę skorzystać z godzin mu przyznaných.

Usługi asystencji osobistej świadczone były przez 70 asystentów, w tym 68 wskazanych przez uczestników. Asystentami nie były osoby będące członkami rodziny uczestnika, opiekunami prawnymi uczestnika lub osobami faktycznie zamieszkującymi razem z uczestnikiem. Natomiast byli nimi między innymi sąsiedzi, osoby zaprzyjaźnione, asystenci z poprzednich edycji poleceni przez innych uczestników. W podziale na płeć: kobiet - 47 , mężczyzn - 20. 6 asystentów świadczyło usługi asystencji osobistej prowadząc własną, jednoosobową działalność gospodarczą, rozliczając się za pomocą faktur. Jedna z nich po dwóch miesiącach przeszła na umowę zlecenie (w ogólnej sumie asystentów jest liczona jako 1 osoba). Wszyscy inni asystenci świadczyli usługi na podstawie umowy zlecenia. Jeden z asystentów nie zdążył świadczyć usług uczestnikowi z powodu zbyt długiej choroby uczestnika. Wszystkie świadczone usługi przez asystentów były dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Kontakt z asystentami był bardzo dobry oraz bieżący, z kilkoma wyjątkami. Jeśli pojawiały się wśród asystentów wątpliwości w wykonywaniu usługi, zwłaszcza przejazdów dzwonili, pisali sms i emaila. Na wszystkie pytania udzielono im odpowiedzi. Ostatnie dwa miesiące okazały się tymi,

które zdecydowały o mniejszym zużyciu godzin niż planowali uczestnicy. Powodami, były choroby zarówno uczestników jak i asystentów, zmieniały się zarówno jednej jak i drugiej stronie plany życiowe. W ciągu roku asystenci wspierali swoich uczestników w różnych sferach życia, przesyłali zdjęcia z aktywności ze swoimi uczestnikami, co stanowiło niezbyty dowód na życie się ich i doskonałe dopasowanie.

Asystent towarzyszył w m.in.: wizytach w różnych instytucjach (np. Światowym Centrum Słuchu, ZUS, Urząd Miasta itp), licznych imprezach masowych, koncertach, kinie, muzeum, teatrze, korzystaniu z tężni solankowych, wycieczkach krajoznawczych bliższych i dalszych, wizytach lekarskich, wspólnych wyjściach na posiłek poza domem czy na wspólnych poobiednich pogaduchach. Towarzyszył podczas np. wyprowadzania psa, zakupów (np. w sklepach odzieżowych, targowiskach i marketach, osiedlowych sklepikach, wykładaniu i segregowaniu zakupionych towarów, segregacji dokumentów, płatnościach, wypełnianiu dokumentów, czytaniu książek, bieżącej pracy i dokumentów urzędowych. Przy lepszej pogodzie wspólnie jeździli na tandemach, spacerowali po parkach i lasach. Najczęstszą usługą asystencji była pomoc w przygotowywaniu posiłków i poznawaniu nowych przepisów, praniu i segregacji ubrań. Jeśli asystent był bardziej biegły w elektronice pomagali również przy prawidłowym użytkowaniu urządzeń zgodnie z instrukcjami. Pomagali w realizacji pasji np. przy nagrywaniu wywiadów z właścicielami kawiarni warszawskich. Jeden z uczestników chciał poczuć jak to jest tankować samochód, udał się więc z nim asystent na stację paliw i razem zatankowali samochód.

Uczestnicy z usług prowadzonych przez swoich asystentów byli bardzo zadowoleni. Wykorzystano 29638 z 30780 godzin usług asystenckich. Nie wykorzystano 1142 godzin z powodów losowych zarówno uczestników jak i asystentów (m.in. utrudnienia zdrowotne uczestników i asystentów, przeprowadzki). Rozliczenie usług asystenta dokonano na podstawie prawidłowo wypełnionej Karty realizacji usług asystenckich dostarczanych w zdecydowanej większości co miesięcznie.

Wykorzystywano koszty na bilety do miejsc kultury, rozliczano koszty przejazdów asystentów (wyplata następowała dopiero po wpłynięciu oryginałów kart i biletów, bywały kumulacje wypłaty za trzy miesiące w jednym miesiącu. W żadnym wypadku nie zostały przekroczone limity wskazane w Programie. Asystentów poinformowano o przetwarzaniu danych osobowych w związku z realizacją Programu. Informacja o realizowaniu Programu była wygłaszana ustnie podczas różnych wydarzeń organizowanych przez TOnOS tj: Zjazdy Absolwentów Ośrodka w Laskach, Dorocznym Dniu Absolwenta, spotkań Klubu Seniora oraz w codziennych kontaktach z osobami zgłaszającym się na rehabilitację podstawową do Lasek. Również w wydawanym przez TOnOS piśmie rehabilitacyjno-społecznym „Laski” (Rok XXX, Nr 5 (181)2024) stosowna informacja o rozpoczęciu realizacji została umieszczona. W budynku biura Programu wisi informacja dotycząca nazwy oraz kwoty otrzymanej dotacji. Powyższe informacje potwierdzają realizację działań informacyjnych zgodnych z art. 35a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 roku.